

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3256/2020
30.03.2021. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Матковић Стефановић и Татјане Миљуш, чланова већа, у парници по тужби тужиле АА из ..., улица ..., чији је пуномоћник Татјана Зафировић, адвокат у ..., против туженог Комерцијална банка АД Београд, Улица светог Саве број 14, чији је пуномоћник Младен Аврамовић, адвокат у ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, враћања на рад и накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 258/20 од 05.06.2020. године, у седници већа одржаној 30. марта 2021. године, донео је

РЕШЕЊЕ

Ревизија туженог се **УСВАЈА, УКИДА СЕ** пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 258/20 од 05.06.2020. године и предмет враћа другостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Први основни суд у Београду је донео пресуду ЗП1 2798/16 дана 02.10.2019. године којом је одбио тужбени захтев да суд поништи решење туженог којим је тужили отаказан уговор о раду 21.02.2014. године, заведен код туженог под бројем ..., да обавезе туженог да тужилу врати на рад на радно место ... у сектору ... – Филијала ..., као неоснован и одбио тужбени захтев тужиле да суд обавезе туженог да тужили на име неисплаћених зарада за период од 26.02.2014. до 28.02.2017. године плати укупан износ од 2.885.919,75 динара са припадајућом законском затезном каматом на појединачне износе од одређених датума како је то наведено у изреци првостепене пресуде, до исплате, као неоснован и обавезао је тужилу да туженом на име трошкова парничног поступка плати укупан износ од 272.850,00 динара.

Одлучујући о жалби тужиле, Апелациони суд у Београду је донео пресуду Гж1 258/20 дана 05.06.2020. године којом је преиначио наведену пресуду Првог основног суда у Београду тако што је усвојио тужбени захтев и поништио решење туженог којим је тужили отказан уговор о раду од 21.02.2014. године, заведено код туженог под бројем ..., и обавезао туженог да тужилу врати на рад на радно место ... у сектору ... – Филијала ..., те обавезао туженог да тужили на име неисплаћених зарада за период од 26.02.2014. до 28.02.2017. године исплати укупан износ од 2.885.919,75 динара са законском затезном каматом на појединачне месечне износе од одређеног датума како је то наведено у изреци, до коначне исплате и обавезао туженог да тужили накнади трошкове парничног поступка у износу од 759.600,00 динара, одбио захтев туженог да

се обавезе тужиља да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 272.850,00 динара и обавезао је туженог да тужиљи накнади трошкове поступка по жалби у износу од 96.300,00 динара.

Против наведене пресуде благовремену и дозвољену ревизију изјавио тужени, којом пресуду побија због битне повреде одредаба парничног поступка, због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду по одредаби члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/2011 ... и 18/2020) и одлучио да је ревизија туженог основана.

Према разлозима изнетим у другостепеној пресуди, првостепена пресуда је донета на основу чињеничног утврђења да је решењем број ... од 21.02.2012. године отказан уговор о раду тужиљи, уз образложење да је дана 12.12.2013. године неовлашћено исплатила износ од 500 евра, на начин како је ближе описано у решењу о отказу уговора о раду. Тужиља приликом поступка није спорила чињеницу да је са рачуна клијента банке извршила исплату 500 евра, а томе није претходио захтев клијента, образлажући да то није учинила са намером да себи учини корист, већ је у питању био превид. Првостепени суд је одбио тужбени захтев, пошто је закључио да је тужиља 12.12.2013. године са девизног рачуна власника клијента банке неовлашћено извршила исплату износа од 500 евра, без претходног захтева клијента и без присуства клијента, исплатни налог није парафирала, нити је оверила печатом као запослени који је обрадио налог, исплатни налог није дала другом запосленом у експозитури на обавезну контролу и на крају смене је парафирала и оверила све извештаје, иако није извршила контролу благајничке документације. Првостепени суд налази да је тужиља крива за учињену повреду радне обавезе, да је била свесна последица и то, како наводи другостепени суд, без обзира на налаз и мишљење комисије судских вештака.

Другостепени суд сматра да је првостепени суд на правилно и потпуно утврђено чињенично стање погрешном применом применио материјалног право. Сматра да је у конкретном случају потребно ценити субјективни однос тужиље према евентуално учињеној повреди радне обавезе, односно исказано непоштовање дисциплине. Према писаном налазу и мишљењу Комисије сталних судских вештака, судски вештаци су имали у виду тужиљину одговорност и професионалност, интелектуалне капацитете и психичку патњу која је условила појаву депресивне епизоде психотичног карактера тешког степена, као и присуство посттрауматског стресног поремећаја, те критичном приликом, када је направила грешку при извршавању радних задатака која није била мотивисана рационалним поступањем, а која је иницирала отказ уговора о раду, није била способна да схвати значај својих поступака на послу као и да контролише исте, односно била је битно смањених способности управљања својим емоцијама и својим поступцима, што је била последица депресивне епизоде непсихотичног карактера, али тешког степена, као и због присуства посттрауматског стресног поремећаја. Другостепени суд образлаже да су разлози искључење кривице за учињену повреду радне обавезе неурачунљивост и стварна заблуда, а неурачунљивост је стање у коме запослени не може да схвати значај својих радњи и да управља својим поступцима што може бити последица душевног обољења (трајног или повремениг), привремене

душевне поремећености, које стање се утврђује према времену извршења и повреде радне обавезе на основу налаза и мишљења неуропсихијатра, док за нарушавање радне дисциплине није услов кривица већ свест о недисциплини. На основу изложеног је другостепени суд преиначио одлуку првостепеног суда и оспорено решење поништио као незаконито, обавезао туженог да тужиљу врати на радно место на ком је радила као реституцију, сходно одредби члана 191. став 1. Закона о раду, те обавезао туженог да тужиљи исплати износе на име неисплаћених зарада за период од 26.02.2014. до 28.02.2017. године са припадајућом законском затезном каматом од дана доспелости сваког месечног износа до исплате, које износе је тужиља тачно определила, и уз умањења за износ боловања.

Међутим, првостепена пресуда је заснована на чињеничном утврђењу да је тужиља скинула 500 евра са девизног рачуна клијента ..., уместо са рачуна клијента ... и тај износ је изнела и предала клијенту ... ван просторија банке, без налога за исплату. Читањем налаза и мишљења судског вештака Чедо Миљевића, суд је утврдио да је вештак мишљења да у погледу субјективног односа тужиље према учињеној грешци је уочљиво коришћење рационализације, да је тешко проценити да ли тужиља умањује значај своје грешке, уз додатно мишљење да су код тужиље и даље присутне психичке последице преживљене трауме, симптоми пострауматског стресног поремећаја, а да се при том не одређује да ли су те психичке последице постојале у време када је тужиља начинила пропусте због којих је уследило решење о отказу уговора о раду. Читањем налаза и мишљења Комисије судских вештака од 18.12.2018. године, специјалиста неуропсихијатара др Весне Бућан, др Зорана Ђурића и др Цветина Урошевића, првостепени суд је утврдио садржину тог налаза и мишљења према коме је имајући у виду наведене податке, вршење психолошког притиска, односно мобинга који је континуирано нарушавао лични професионални интегритет тужиље, односно њене личности, тужиља када је направила грешку на послу, није била мотивисана рационалним поступањем, није била способна да схвати значај својих поступака на послу и да их контролише, односно била је битно смањена способности управљања својим емоцијама и својим поступцима. Међутим, у оцени тог налаза и мишљења, првостепени суд је става да се не може селективно ценити свест тужиље према неким обавезама и процедурама, због чега је оцењивана највишом оценом и награђивана, па истовремено у истој тој ситуацији код појединих обавеза које је тужиља такође била дужна да поштује, када је кршила прописана правила и процедуре, то користити као извињавајући разлог. Осим тога првостепени суд приликом оцене изјашњења судског вештака др Весне Бућан, испред Комисије вештака, на примедбе туженог који се тичу налаза комисије вештака, оцењује да није одговорила на сва постављена питања на јасан и недвосмислен начин. Првостепени суд цени и налаз и мишљење вештака др Јелене Тице да је тужиља била способна да обавља послове на свом радном месту са клијентима и да њено здравствено стање са ендокринолошког становишта није утицало на свест тужиље о учињеној повреди радне обавезе. Поред тога првостепени суд оцењује за значајну чињеницу да се медицинска документација на коју се тужиља позива односи на период након учињене повреди радне обавезе и да због тога није од значаја.

Код овакве оцене изведених доказа – налаза и мишљења вештака Комисије судских вештака неуропсихијатара, не произилази да их је првостепени суд прихватио, већ управо обрнуто.

Првостепени суд је закључио да је оспорено решење законито. Налази да је утврђено да је тужила учинила повреду радне обавезе тако што је 12.12.2013. године неовлашћено извршила исплату са рачуна једног клијента другом клијенту, без њихових захтева и без њиховог присуства у просторијама банке, чиме је како то првостепени суд наводи на најбезобзирнији начин прекршила процедуру која је прописана актима туженог.

Према оваквим разлозима пресуђења првостепеног и другостепеног суда произилази да су основани ревизијски наводи да од стране првостепеног суда није утврђено одсуство субјективног односа тужиле према учињеној повреди радне обавезе, а да је другостепени суд погрешном оценом налаза и мишљења Комисије вештака и уз погрешно утврђено чињенично стање, супротно садржини првостепене пресуде, донео побијану другостепену пресуду. Противно закључку другостепеног суда, првостепени суд није прихватио налаз и мишљење Комисије вештака, ни изјашњење др Весне Бућан испред Комисије, већ је прихватила налаз и мишљење вештака др Јелене Тице да је тужила била способна да обавља послове на свом радном месту са клијентима, са ендокринолошког становишта, те да њено здравствено стање није утицало на свест о учињеној повреди радне обавезе.

Из изложених разлога првостепене и другостепене пресуде прозилази закључак ревизијског суда да је другостепени суд другачије оценио изведени доказ – налаз и мишљење вештака Комисије судских вештака и другачије је утврдио чињенично стање од првостепеног суда, што је резултирало да је остала нерасправљена битна чињеница о кривици тужиле за учињену повреду радне обавезе, дефинисане одредбом тачке 11. став 1. алинеје 2. Анекса уговора о раду и тачком 11. став 1. алинеја 5. Анекса уговора о раду, који је услов неопходан по одредби члана 179. став 2. Закона о раду да би послодавац могао да откаже уговор о раду запосленом који је учинио повреду радне обавезе. Утврђење је изостало јер су судови заузели опречне ставове о доказаности свести код тужиле о недозвољености понашања приликом кршења прописане процедуре тужене којој се ставља на терет решењем о отказу уговора о раду.

Због тога је усвојена ревизија и укинута другостепена пресуда, те предмет враћен другостепеном суду на поновни поступак, по одредби члана 416. став 2. Закона о парничном поступку, како би у поновљеном поступку одлучио о жалби тужиле изјављеној против првостепене пресуде имајући у виду напред изнете примедбе.

**Председник већа-судија
Бранко Станић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић